

Hva kjennetegner mindreårige høyreekstremister i Norge?

Den sentrale enhet

Dokumentdato: 9. februar 2026

Hva kjennetegner mindreårige høyreekstremister i Norge?

Sammendrag

Sentrale kjennetegn ved mindreårige høyreekstremister som PST har vært bekymret for, er følgende:

- Gutt i alderen 12-17 år (de fleste 15-16 år).
- Har mange sårbarheter av sosial og psykologisk karakter, eksempelvis psykiske lidelser, kriminalitetshistorikk og kontakt med barnevernet.
- Kan bo hvor som helst i landet.
- Har svak ideologisk overbevisning.
- Den høyreekstremer aktiviteten skjer hovedsakelig på nett.
- Ingen fysisk relasjon til høyreekstremer grupper eller enkeltaktører.

Sårbarheter har sannsynligvis spilt en viktigere rolle for mindreåriges radikaliseringsprosess enn ideologi. Veien inn til høyreekstremismen fremstår først og fremst å være drevet av en søken etter fellesskap og bekreftelse på egenverdi.

Flere av de mindreårigene har en fascinasjon for vold. Kombinasjonen av voldsforherliggende ideer og høyreekstrem ideologi kan bidra til en raskere radikalisering og til å senke terskelen for vold.

For å forebygge radikalisering av mindreårige til høyreekstremisme, er det viktig at relevante samfunnsaktører har god fenomenkunnskap, da disse også spiller en avgjørende rolle i det forebyggende arbeidet. PST er avhengig av informasjon fra publikum, politiet og andre samfunnsaktører om personer som kan utgjøre en trussel.

Tidlig forebygging vil være avgjørende for trusselen de mindreårigene vil utgjøre. Det vil også være behov for tiltak som er skreddersydde mot den enkeltes sårbarheter.

Innledning

PST har de senere årene sett at flere mindreårige¹ i Norge radikaliseres til høyreekstremisme. Vi ser nå en markant økning av personer i denne aldersgruppen som er involvert i høyreekstrem angrepsaktivitet i Vesten, det vil si i avvergede og gjennomførte terrorangrep.

For bedre å kunne forebygge denne negative utviklingen, er det behov for mer kunnskap om hva som kjennetegner gruppen. PST har derfor sett nærmere på i underkant av 100 mindreårige, som vi har jobbet med i perioden fra 01.01.2023 til 01.05.2025. Gjennom en systematisk innhenting av opplysninger fra PSTs og politiets systemer, har vi undersøkt hvilke kjennetegn disse personene har. Formålet er at denne kunnskapen skal sette PST og andre samfunnsaktører i bedre stand til å kunne forebygge radikalisering blant mindreårige.

Det vil alltid være utfordringer knyttet til mørketall og til feiltolkninger av funnene. Så langt som mulig, har vi tatt hensyn til dette i våre vurderinger.

I første del av rapporten ser vi på hvordan de mindreårigene ble kjent for PST. Deretter beskrives gjengående kjennetegn ved de mindreårigene. Til slutt presenteres vurderinger av funnene.

¹ Mindreårige defineres her som personer under 18 år.

Hvordan ble de mindreårige kjent for PST?

Det er undersøkt fra hvor PST mottok den første bekymringsfulle informasjonen om de mindreårige i utvalget. Dette kom fra tre hovedkilder: PST selv og andre etterretnings- og sikkerhetstjenester (40 %), fra andre samfunnsaktører som skoler, helsesektoren og politiet (40 %) og tips fra publikum (20 %).

Dette viser viktigheten av å samarbeide med andre relevante aktører, og at publikum har en lav terskel for å varsle om bekymringer.

Det viser også betydningen av å formidle kunnskap om terrorisme, ekstremisme og radikalisering. Økt fenomenkunnskap gjør viktige aktører i samfunnet i bedre stand til å forstå ekstremismefeltet og negative utviklingstrekk ved personer som kan være i et radikaliseringsløp.

Inngangsbekymringen

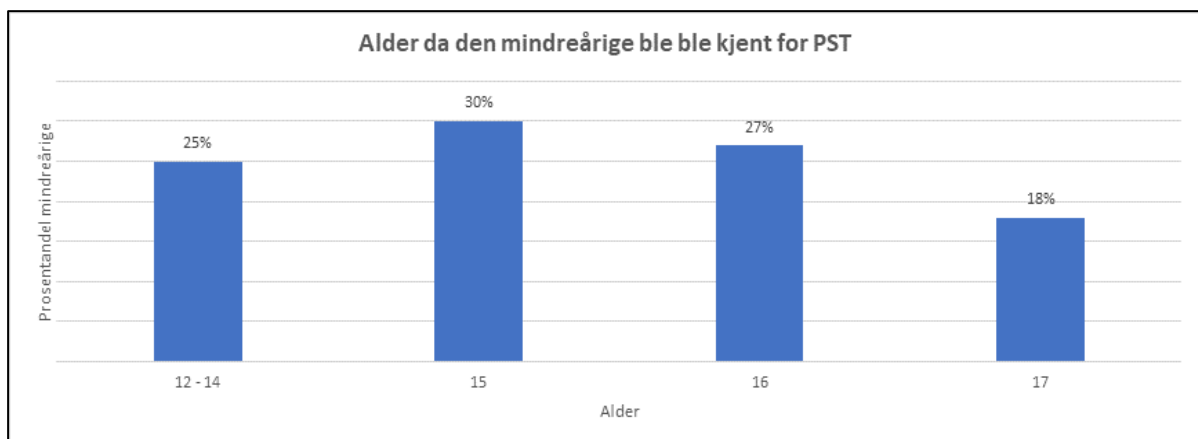
Det ble også undersøkt hva som var den innledende bekymringen for å registrere de mindreårige i PSTs systemer.

Majoriteten av personene i utvalget ble registrert på bakgrunn av sine høyreekstreme ytringer, enten på digitale plattformer eller i det fysiske rom. Videre ble mange registrert som følge av sitt medlemskap i høyreekstreme grupper på nett. Flere ble også registrert grunnet volds- eller terrortrusler eller fordi de ga uttrykk for et ønske om å utføre vold eller terror.

Hva kjennetegner mindreårige som radikaliseres til høyreekstremisme?

Betydelig overvekt av gutter, de fleste mellom 15 og 16 år

Utvalget viser en betydelig overvekt av gutter (97 %).

Figur 1: Aldersfordeling i utvalget

Figur 1 viser aldersfordelingen i utvalget. I underkant av 60 % av de mindreårige var mellom 15 og 16 år da de ble kjent for PST. 25 % av utvalget var under 15 år, der de yngste var 12 år ved meldt bekymring.

De er bosatt over hele Norge

Tallene viser stor geografisk spredning på de mindreåriges bosted. Tilnærmet alle fylker i landet var representert, spredt over 65 kommuner.

Dette viser at radikalisering av mindreårige til høyreekstremisme er en landsomfattende utfordring, som forekommer uavhengig av den mindreåriges bosted.

De fleste har svak ideologisk overbevisning

For å få mer kunnskap om graden av ideologisk overbevisning til personene i utvalget, ble dette inndelt i tre nivåer: «svak», «moderat» og «sterk» ideologisk overbevisning.²

De aller fleste i utvalget (83 %) ble vurdert å ha en «svak» ideologisk overbevisning. Disse utviste en overfladisk forståelse av den høyreekstreme ideologien. Deres sympatier ble særlig knyttet til en interesse for andre verdenskrig, nazismen og for høyreekstreme terrorister. I tillegg fremstod det som at flere hadde en fascinasjon for vold, fremfor en ideologisk overbevisning. Blant annet viste flere interesse for skoleskytinger. Overordnet fremstod gruppens ideologiske interessefelt som fragmentert, der de valgte ut enkelte deler av ideologien som var i tråd med deres egeninteresser.

Av utvalget ble 16 % vurdert å ha en «moderat» ideologisk overbevisning, mens 1 % ble vurdert å ha en «sterk» ideologisk overbevisning. Begge disse gruppene refererte i større grad til høyreekstreme konspirasjonsteorier. De hadde også bedre kjennskap til sentrale høyreekstreme ideologer og terrorister, og deres fiendebilder samsvarte i større grad med høyreekstrem ideologi. I tillegg utviste personene i disse kategoriene en sterkere fascinasjon for vold enn de med en svak ideologisk overbevisning.

Digitale plattformer er hovedarenaen for de mindreåriges høyreekstreme aktivitet

Det ble undersøkt på hvilke arenaer de mindreårige i utvalget drev med sin høyreekstreme aktivitet.

De aller fleste, rundt 75 %, drev med sin høyreekstreme aktivitet på digitale plattformer. Av disse hadde en betydelig andel vært medlemmer av høyreekstreme grupper på nett. I de fleste tilfellene var de medlemmer av en rekke digitale høyreekstreme grupper samtidig. Dette strakk seg fra et titalls til flere hundre grupper.

Åpne plattformer	• Facebook • Instagram • Snapchat • TikTok • V Kontakte • Whatsapp
Krypterte plattformer	• Discord • Signal • Telegram
Spillplattformer	• Roblox
Annet	• Nettsider • Dark Web • ChatGPT (Kunstig intelligens)

Figur 2: Oversikt over digitale plattformer de mindreårige i utvalget har benyttet for høyreekstrem aktivitet. Telegram og TikTok er mest fremtredende.

Disse høyreekstreme digitale gruppene hadde en mangfoldig karakter. For eksempel var det både norske og transnasjonale grupper med ulik grad av voldsuttrykk. Mens enkelte grupper opererte med en sterk sanksjonering av voldelig innhold, ble det i andre grupper fokusert på grov vold. Dette kom til uttrykk i blant annet publiserte bilder og videoer, og i diskusjoner der vold ble forherliget.

Telegram og TikTok var de mest aktuelle digitale plattformene der de mindreårige drev med sin høyreekstreme aktivitet. Undersøkelsene viste imidlertid at en rekke andre plattformer også var relevante, som f.eks. spillplattformen Roblox. Se figur 2.

² Inndelingen er basert på tre kriterier: (1) Grad av ideologisk overbevisning, (2) Grad av deltakelse i digitale og/eller fysiske høyreekstreme grupper, og (3) Hvor lenge den mindreårige har bedrevet høyreekstrem aktivitet.

En mindre andel av de mindreårige drev sin høyreekstreme aktivitet kun i det fysiske rom. Dette kom blant annet til uttrykk gjennom «nazihilsen», tegning av høyreekstreme symboler eller rasistiske og nazistiske uttalelser. Ofte ble slike uttrykk fremmet i skolesammenheng. De mindreårige i denne undersøkelsen var imidlertid i liten grad delaktige i etablerte fysiske høyreekstreme grupper.

Rundt en fjerdedel av de mindreårige i utvalget har i varierende grad hatt fysisk kontakt med andre personer i Norge som knyttes til høyreekstremisme. Dette gjaldt hovedsakelig jevnaldrende personer i samme lokalmiljø.

Mange har flere sårbarheter

Sårbarheter³ påvirker radikaliserings.⁴ For å få mer kunnskap om graden av sårbarheter, og hvilke sårbarheter som er gjengående i utvalget, ble det valgt ut 17 kategorier som antas å ha innvirkning på mindreåriges oppvekstvilkår. Dette er både sosioøkonomiske og psykologiske sårbarheter.

I figur 3 vises de ulike sårbarhetene som er undersøkt, og antallet som er representert for hver kategori. De ulike kategoriene av sårbarheter har varierende alvorlighetsgrad.

Skilte foreldre	62 %
Kriminalitetshistorikk hos den mindreårige	46 %
Diagnose eller mistanke om diagnose	45 %
Kriminalitetshistorikk hos foreldre	40 %
Ingen eller delvis fysisk tilstedeværelse av foreldre	40 %
Sosial isolasjon	39 %
Barnevernet involvert	35 %
Nedsatt skolefunksjon	34 %
Fornærmet i straffesak	22 %
Har fritidsaktivitet	21 %
Utsatt for vold eller omsorgssvikt	21 %
Foreldre negative til samarbeid med politi/PST	20 %
Utsatt for mobbing eller mobbet andre	19 %
Psykisk uhelse hos foreldre	19 %
Rusbruk hos foreldre	16 %
Bor på institusjon eller hos fosterfamilie	15 %
Høyreekstreme sympatier hos foreldre	9 %

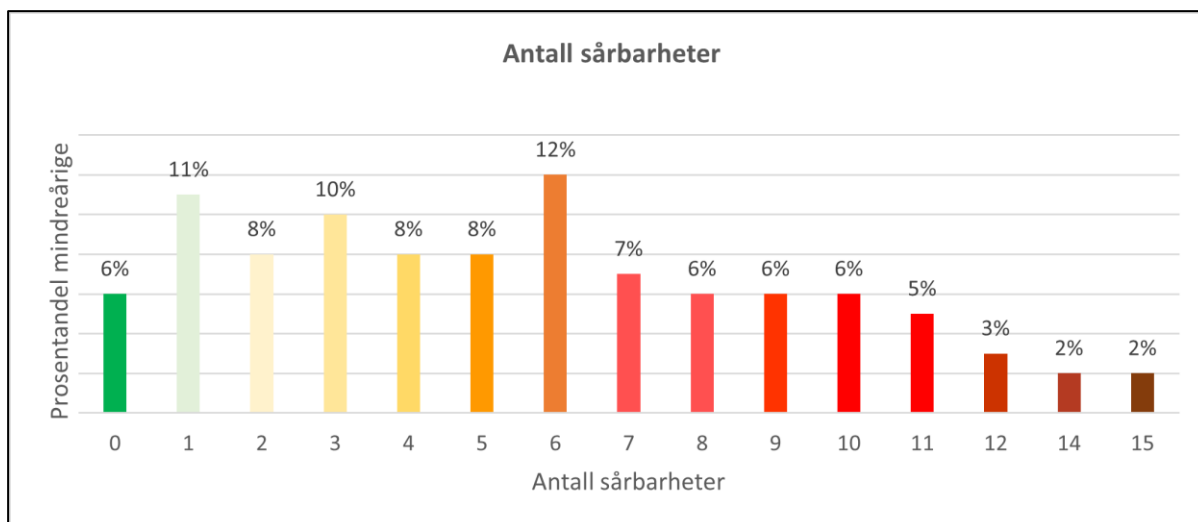
Figur 3: Oversikt over de 17 kategoriene knyttet til «sårbarheter» og forekomst i prosent

Ingen sårbarheter har direkte årsakssammenheng med radikaliserings, men de kan likevel påvirke et radikaliseringsforløp. Det var derfor av interesse å undersøke omfanget av sårbarheter blant personene i utvalget.

Får å få en bedre forståelse av de mindreåriges bakgrunn og oppvekstvilkår, ble det også undersøkt hvor mange sårbarheter den enkelte har. Dette er presentert i figur 4.

³ Med sårbarheter menes her personlige, sosiale eller situasjonsbetingede forhold som gjør et individ mer mottakelig for ekstremistisk påvirkning, og som kan føre til at radikaliseringsprosessen forsterkes eller akselereres.

⁴ I følge Helsedirektoratet er det en tydelig sammenheng mellom antall belastninger i barndommen og negative utfall for helse og livskvalitet senere i livet. Helsedirektoratet (2022). Folkehelse i et livsløpsperspektiv. Helsedirektoratets innspill til ny folkehelsemelding [nettdokument]. Oslo: Helsedirektoratet (siste faglig endring 11. mars 2022, lest 16. desember 2025). Tilgjengelig fra <https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/folkehelse-i-et-livsløpsperspektiv-helsedirektoratets-innspill-til-ny-folkehelsemelding>

Figur 4: Antall sårbarheter per mindreårig

Det er stor variasjon innad i gruppen, men halvparten av de mindreårige har seks eller flere sårbarheter. Undersøkelsen viser at 77 % av de som har seks eller flere sårbarheter også har en «svak» ideologisk overbevisning. Flere sårbarheter som opptrer samtidig kan gjøre personer mer mottakelige for ekstremistiske budskap.

Vår undersøkelse viser at flesteparten av de mindreårige i utvalget hadde flere sårbarheter som påvirket deres livssituasjon i negativ retning. Sårbarhetene har sannsynligvis gjort disse personene mer utsatt for radikaliserings. Den høyreekstreme aktiviteten bar ofte preg av en søken etter tilhørighet, fellesskap og betydning, fremfor ideologisk overbevisning.

Gjennomgående sosioøkonomiske sårbarheter

Under presenteres hvilke sårbarheter som var gjennomgående i utvalget.

Sosial isolasjon:⁵ 37 % av de mindreårige var helt eller delvis sosialt isolerte. Av de under 15 år, ga 75 % uttrykk for sosial isolasjon.

Svakere skolefunksjon:⁶ En tredjedel av de mindreårige i utvalget hadde utfordringer knyttet til skolefunksjon.

For en fjerdedel av utvalget mangler det imidlertid informasjon om hvordan den mindreårige fungerer på skolen. Funnene i denne kategorien kan dermed være preget av mørketall.

For de som er vurdert å ha «moderat» eller «sterk» ideologisk overbevisning, er det godt over halvparten som ikke fungerer normalt på skolen. Dette er langt flere enn gruppen som har en «svak» ideologi. Blant disse er andelen som ikke fungerer i skolesituasjonen rundt 28 %.

Kriminalitet:⁷ Tre faktorer ved kriminalitet ble undersøkt:

- **Selv utført lovbrudd:** 46 % av de mindreårige er registrert med kriminalitetshistorikk i politiets straffesaksregister. Lovbruddene varierer, men flesteparten var anmeldt i saker som handlet om vold, trusler og skadeverk.

⁵ Med «sosial isolasjon» menes her at den mindreårige har få (en til to) eller ingen venner.

⁶ Med «svakere skolefunksjon» menes her personer som enten går på spesialskole, har tilpasset undervisning eller der hvor skolen har rapportert om utfordringer knyttet til atferdsproblemer.

⁷ Aktuelle lovbrudd ansett som relevante i denne sammenheng: vold, narkotika, trusler, seksuallovbrudd, familieforhold og kjøring i ruspåvirket tilstand.

- *Fornærmet i straffesak:* Rundt 25 % av de mindreårige har blitt utsatt for et straffbart forhold som har blitt anmeldt til politiet. De fleste av disse er fornærmede i enten saker knyttet til seksuallovbrudd og/eller i voldssaker.
- *Foreldre som har utført lovbrudd:*⁸ Rundt 40 % av foreldrene er registrert med kriminalitetshistorikk, som antas å ha en negativ innvirkning på de mindreåriges liv. Aktuelle lovbrudd som blir ansett som relevante i denne sammenheng er vold, narkotika, trusler, seksuallovbrudd, familieforhold og kjøring i ruspåvirket tilstand. Både mødre og fedre er representert, men fedrene er sterkest representert.

Involvering av barnevernet: Barnevernet har vært involvert i familiene til mer enn en tredjedel av de mindreårige i utvalget. Hos noen har barnevernet vært engasjert i barnas liv fra de var små. Da er det ofte knyttet til redusert omsorgsevne hos foreldrene eller utfordringer relatert til barnets atferd. Hos andre har barnevernet først blitt koblet på i forbindelse med den høyreekstreme bekymringen.

Nasjonale tall viser at i utgangen av 2024 bodde omtrent 0,1 % av alle mindreårige i Norge på barnevernsinstitusjon. I underkant av 1 % av de under 18 år bodde i fosterhjem.⁹ Til sammenligning er 15 % av de mindreårige i rapportens utvalg under barnevernets omsorg og bor enten på en barnevernsinstitusjon eller hos en fosterfamilie.

Psykiske lidelser

Forekomst

Psykisk uhelse er en sårbarhetsfaktor for både generell kriminalitet og radikalisering. Dermed er psykisk helse en relevant faktor å undersøke i denne sammenheng.¹⁰ Psykisk uhelse kan deles opp i psykiske lidelser (sykdom) og psykiske plager.

For å få mer kunnskap om psykisk helse hos de mindreårige i utvalget, ble det gjort en manuell gjennomgang av informasjon i PSTs og politiets systemer. Figur 5 viser fordelingen av informasjon om psykiske lidelser i utvalget.¹¹

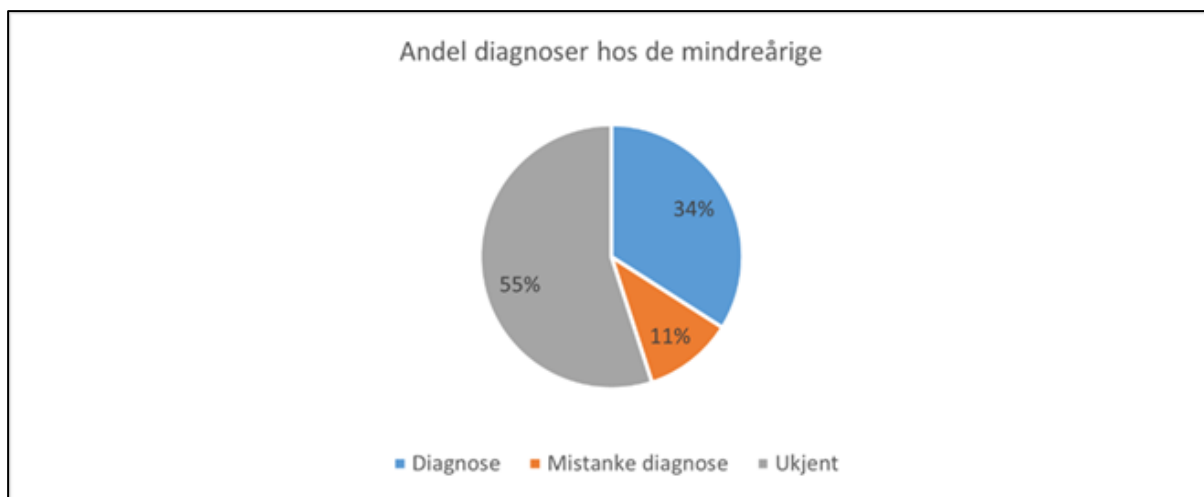
De aller fleste med ulike psykiske lidelser eller utviklingsforstyrrelser utgjør ingen fare for andre mennesker. Psykiske lidelser er heller ikke en direkte risikofaktor for radikalisering, men kan over tid ha en indirekte og forsterkende effekt på det totale bildet av sårbarhetsfaktorer en person kan ha.

⁸ For denne kategorien ble det gjort en selektering basert på hvilken type kriminalitet som antas å kunne påvirke barnets velferd og oppvekstvilkår. Antall saker og tid siden lovbruddet skjedde er også tatt med i vurderingen.

⁹ Bufdir (u.å) *Barn og unge i fosterhjem og beredskapshjem*. Hentet i november 2025 fra www.bufdir.no/statistikk-og-analyse/barnevern/barn-i-fosterhjem/ ; Statistisk sentralbyrå. (2025, 4.juli). 11600: Barn 0-24 år med plasseringstiltak, eller omsorgs-/hjelpetiltak, alder, statistikkvariabel, år, region og plasseringstiltak. www.ssb.no/statbank/table/11600

¹⁰ PST har ikke anledning til å behandle opplysninger om personer utelukkende basert på psykiske lidelser. PST kan kun behandle opplysninger om personer på bakgrunn av en bekymring om radikalisering, terrorplanlegging, støtte til terrorhandling eller annet som faller inn under PSTs mandat. Psykiske lidelser kan i så fall behandles som tilleggsinformasjon.

¹¹ Kun pålitelig informasjon om psykiske lidelser ble kategorisert under «psykisk lidelse». Dette vil si helseinformasjon som fremkommer i diverse rapporteringer fra offentlige etater, eller informasjon fra foresatte. Mistanke om psykiske lidelser fra offentlige etater eller foresatte ble kategorisert under «Mistanke om psykisk lidelse». Kategorien «Ukjent» gjenspeiler andelen personer hvor PST ikke har informasjon knyttet til psykisk helse, eller hvor formuleringer knyttet til psykisk helse ble framsatt uten profesjonell sammenheng.

Figur 5: Fordeling av informasjon om psykiske lidelser i utvalget.

Funnene viser følgende:

- 34 % har fått en diagnose om psykisk lidelse.
- Hos 11 % foreligger det en mistanke om en diagnose.
- Hos 55 % forelå det ingen informasjon om psykisk helse.¹²

Internasjonale studier indikerer at om lag 16 % av mindreårige i alderen 5-18 år har en psykisk lidelse.¹³ Forekomsten av psykiske lidelser i utvalget er dermed langt høyere enn i befolkningen for øvrig.¹⁴

Det er begrenset med forskning på forekomsten av psykiske lidelser innen ekstremismefeltet. Undersøkelser indikerer imidlertid at forekomsten av psykiske lidelser er høyere blant enslige aktører enn blant de som opererer i grupper.¹⁵

Kategorier av psykiske lidelser

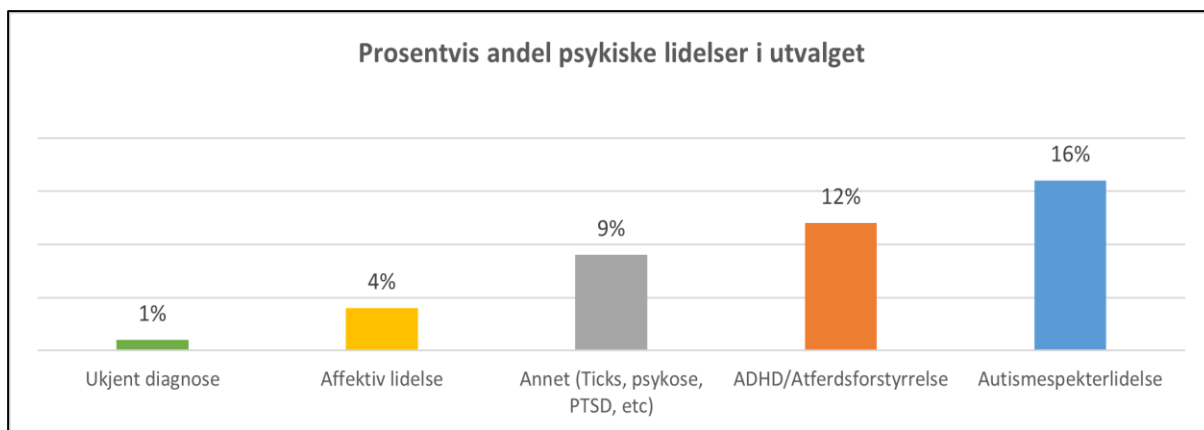
Psykiske lidelser kan være en av flere sårbarhetsfaktorer når det gjelder radikalisering til ekstremisme. De forskjellige lidelsene har forskjellige uttrykk, og derfor var det ønskelig å kunne undersøke hvilken type lidelser som var representert i utvalget. Dette kan også gi indikasjoner på hvordan man skal utforme spesifikke tiltaksvurderinger tilpasset hver enkelt person.

¹² Dette kan bety to ting: enten at disse ikke har psykiske lidelser eller at dette kan forekomme, men at det ikke er registrert i politiets eller PSTs systemer.

¹³ Bang, L., Surén P, Støle HS, Odsbu I, Handla M, Furu K, Hartz I et al. Psykiske plager og lidelser hos barn og unge. I: Folkehelse rapporten-Helsetilstanden i Norge (nettdokument). Oslo: Folkehelseinstituttet (oppdatert 11.03.2024.) Tilgjengelig fra: www.fhi.no/he/fr/folkehelse rapporten/psykisk-helse/psykisk-helse-hos-barn-og-unge

¹⁴ Det finnes ikke nyere studier på forekomsten av psykiske lidelser hos norske barn i aldersgruppen 12-18 år.

¹⁵ Gill, P., Clemmow, C., Hetzel, F., Rottweiler, B., Salman, N., Van Der Vegt, I., Marchment, Z, Schumann, S., Zolghadriha, S., Schulten, N., Taylor, H., og Corner, E. (2021). Systematic Review of Mental Health Problems and Violent Extremism, *The Journal of Forensic Psychiatry and Psychology*, 32(1), 51-78. <https://doi.org/10.1080/14789949.2020.1820067>

Figur 6: Kategorier av psykiske lidelser

Autismespekterlidelser: 16 % av de mindreårige i utvalget har en form for autismespekterlidelse. Autismespekterlidelser forekommer hos ca. 1 % av befolkningen.¹⁶

ADHD/atferdsforstyrrelser: 12 % av de mindreårige i utvalget har en form for ADHD/atferdsforstyrrelse. Forekomsten av ADHD og atferdsvansker i den generelle befolkningen er omlag 5 %.¹⁷

Oppsummert viser funnene at de mindreårige i utvalget har en markant høyere forekomst av psykiske lidelser sammenlignet med befolkningen for øvrig.

Affektive lidelser: 4 % av de mindreårige i utvalget har en lidelse kategorisert som affektive lidelser. Det er vanskelig å sammenligne denne kategorien med andre forekomststudier da denne er en samlekategori.

Annet: 9 % av utvalget har lidelser som kategoriseres som «annet». Kategorien gjenspeiler et bredt spekter av diagnoser som det var få av. Dette er for eksempel lærevansker, traumelidelser og tics. På grunn av det lave antallet lidelser, har denne blitt også gjort om til en samlekategori og er heller ikke sammenlignbar med tall for befolkningen for øvrig.

Autismespekterlidelser er en samlebetegnelse på utviklingsforstyrrelser som påvirker hvordan en person kommuniserer, samhandler sosialt og bearbeider inntrykk.

ADHD er en nevroutviklingsforstyrrelse som kjennetegnes av vansker med oppmerksomhet, hyperaktivitet og impulsivitet.

Atferdsforstyrrelser viser seg gjennom et vedvarende mønster av utagerende normbrytende eller aggressiv atferd.

Affektive lidelser er en gruppe psykiske lidelser som først og fremst påvirker stemningsleiet (humør). De vanligste affektive lidelsene er angst og depresjon.

Iverksatte tiltak og utvikling av bekymringen

For å kartlegge hvilken type oppfølging de mindreårige har fått, ble det undersøkt hvilke forebyggende tiltak som ble iverksatt etter at PST ble kjent med bekymringen.¹⁸ Det ble

¹⁶ De regionale fagmiljø for autisme, ADHD og Tourettes syndrom. Autisme. (Internett). Oslo: Helsedirektoratet: oppdatert 11. august 2023 (hentet 22. oktober 2025). Tilgjengelig fra: www.helsenorge.no/sykdom/utviklingsforstyrrelser/autisme.

¹⁷ Helsedirektoratet. ADHD. (Internett). Oslo: Helsedirektoratet: oppdatert 3. juli 2023 (hentet 22. oktober 2025). Tilgjengelig fra: <https://www.helsenorge.no/sykdom/utviklingsforstyrrelser/adhd/>

¹⁸ Iverksatte tiltak: disse ble inndelt i fire underkategorier: «Ingen oppfølging», «bekymringssamtale», «oppfølging fra én etat», og «tverretattlig oppfølging».

også gjort en vurdering av hvordan inngangsbekymringen utviklet seg fra første rapportering til PST og frem til sommeren 2025.¹⁹

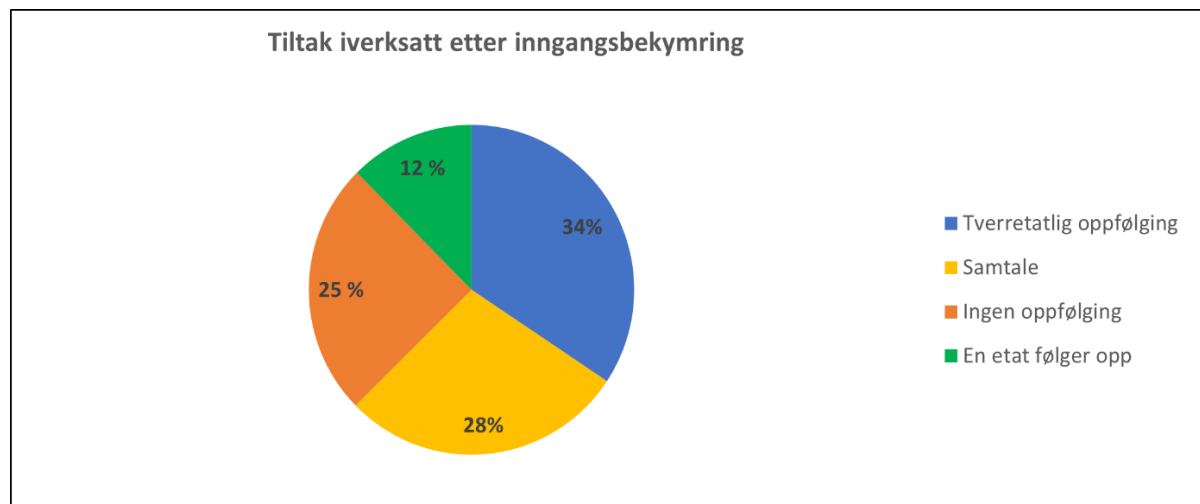
Iverksatte tiltak

Figur 7 viser hvilke tiltak som ble iverksatt da PST mottok inngangsbekymringen.

I de fleste tilfellene ble det iverksatt en tverretatlig oppfølging av den mindreårige. Ofte var dette i samarbeid med skolen, helsevesenet, politiet og/eller PST.

I rundt en tredjedel av tilfellene ble bekymringssamtaler benyttet som eneste forebyggende tiltak. Disse ble enten utført av PST selv, eller av politiet med PSTs faglige bistand. Der kun én etat har fulgt opp den mindreårige, er dette ofte politiet (radikaliseringskontakter) eller skole.

En fjerdedel av utvalget ble ikke fulgt opp videre med forebyggende tiltak. I disse tilfellene ble det gjort undersøkelser for å avklare bekymringens alvorlighetsgrad og troverdighet. I disse tilfellene ble det ikke funnet grunnlag for videre oppfølging.

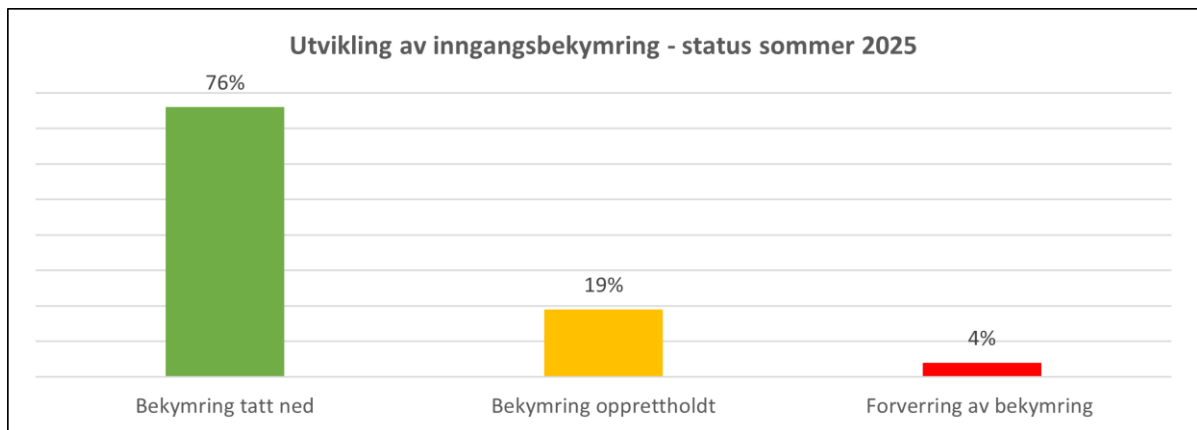
Figur 7: Oversikt over tiltak iverksatt etter mottatt inngangsbekymring

Utviklingen av bekymringen

For å vurdere utviklingen av inngangsbekymringen etter iverksatte tiltak, ble tre kategorier definert: «bekymring tatt ned»²⁰, «bekymring opprettholdt» og «forverret bekymring». Vi har undersøkt hvilke forebyggende tiltak som har blitt iverksatt for de mindreårige. I tillegg har vi sett på hvordan inngangsbekymringen har utviklet seg, fra første rapportering til PST og frem til sommeren 2025.

¹⁹ Utviklingen av inngangsbekymringen ble inndelt i tre kategorier: «Bekymringen er tatt ned», «Bekymringen er opprettholdt» og «Bekymringen er forverret».

²⁰ Med «bekymring tatt ned» menes her at den enten er redusert eller avkreftet.

Figur 8: Utvikling av inngangsbekymring fordelt på kategoriene: «tatt ned», «oppretholdt» og «forverret».

Figur 8 viser hvordan PST har vurdert bekymringen for de mindreårige som inngår i analysen:

- «Bekymringen tatt ned»: For 76 % av de mindreårige ble bekymringen enten redusert eller avkreftet.
- «Bekymringen opprettholdt»: Bekymringen ble opprettholdt for 19 %.
- «Forverring av bekymring»: 4 % av de mindreårige ble vurdert å ha en forverret bekymring etter at tiltakene ble iverksatt.

Økende bekymring sees også i sammenheng med en sterkere ideologisk overbevisning samt en større andel sårbarhetsfaktorer. I gruppen med «forverret bekymring» har *alle* diagnoser. Majoriteten av disse har også en «moderat» ideologisk overbevisning og kriminalitetshistorikk.

Oppsummering av sentrale funn

Sentrale kjennetegn ved mindreårige høyreekstremister som PST har vært bekymret for, er følgende:

- Gutt i alderen 12-17 år (de fleste 15-16 år).
- Har mange sårbarheter av sosial og psykologisk karakter, eksempelvis psykiske lidelser, kriminalitetshistorikk og kontakt med barnevernet.
- Kan bo hvor som helst i landet.
- Har svak ideologisk overbevisning.
- Den høyreekstreme aktiviteten skjer hovedsakelig på nett.
- Ingen fysisk relasjon til høyreekstreme grupper eller enkeltaktører.

Vurderinger

Undersøkelsen viser at radikaliseringsprosessen preges av et samspill mellom sårbarheter og ideologi. Sårbarheter har sannsynligvis spilt en viktigere rolle for mindreåriges radikaliseringsprosess enn ideologi. De fleste mindreårige har et stort antall sosioøkonomiske og psykiske sårbarheter, betydelig flere enn samme aldersgruppe i befolkningen for øvrig. Ettersom så mange i utvalget har en overfladisk ideologisk overbevisning, synes derfor veien inn til høyreekstremismen å være drevet av en søken etter fellesskap og bekreftelse på egenverdi.

Undersøkelsen viser videre at flere mindreårige har en fascinasjon for vold. Vi ser at voldsfascinasjonen i flere tilfeller kommer før ideologien. Vår bekymring er at kombinasjonen av voldsforherliggende ideer og høyreekstrem ideologi kan bidra til en raskere radikalisering av sårbare enkeltpersoner og til å senke terskelen for vold. Dette gjelder spesielt hos unge som konsumerer svært grovt voldsinnhold på digitale fora.

PST er avhengig av informasjon fra publikum, politiet og andre samfunnsaktører om personer som kan utgjøre en trussel. De samme samfunnsaktørene har også en avgjørende rolle i det forebyggende arbeidet. Det er derfor viktig at de har fenomenkunnskap om ekstremisme, radikalisering og sårbarheter, samt samspillet mellom disse.

Vi forventer at mindreårige fortsatt vil bli radikalisert til høyreekstremisme. Trusselen er blitt redusert eller avkreftet for de aller fleste i utvalget. Dette må sees i lys av at PST, politiet og andre samfunnsaktører har iverksatt en rekke forebyggende tiltak. Tidlig forebygging vil være avgjørende for hvilken trussel de mindreårige vil utgjøre. Det vil også være behov for skreddersydde tiltak rettet mot den enkeltes sårbarheter.